

„Stajerc“ izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 12 kron, za Ogrsko 15 kron, za Nemčijo 18 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost pošte. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 40.

V Ptuj v nedeljo dne 3. oktobra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Ruska protiofenziva krvavo vstavljena. — Velikanske izgube Italijanov. — Nova francosko-angleška ofenziva na zapadu. — Italijani streljajo na naše bolnišnice. — Italijanski vojni parnik uničen, čez 400 mož utonilo. — Balkan.

Samotar.

(K cesarjevemu imendanu.)

Jesenske rožice
cvete na zemlji tuji,
pod zemljo so junaška srca
iskravela . . .

A le šivljenje mine!
Ljubezen pa šivi naprej,
tis groba kljuje kakor roža,
se dviga proti solncu slatem
in poje slavo večno srcu,
ki sanjo je iskravelo,
za domovino!

Ti samotar v dunajskem gradu,
bela glavo si nagnil tiho,
in sdi se mi, Tvoj god današnji
elaviš v solzih . . .
Ne da bi Tebe smrt strašila,
ko si stokrat že srečal jo,
ko se ji le smehljaš na grenko,
ko jo poznaš.

Solsica mala, ki se bliska
v očesu plavem Tvojem danes,
velja vsem tistim, katerih srce
je vriskalo prestreljeno,
veselo, da sme i umreti
za domovino in za Tebe!

In vse jesenske rožice
bi mrtvi v šopek zvesali
in Tebi, samotar, vladar,
za god Tvoj podelili,
v nesmrtni, krasni,
vni tej ljubezni . . .

K. L.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 25. septembra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Položaj na severnem vzhodu je nespremenjen. V vzhodni Galiciji se ni ničesar pomembnega zgodilo. Proti naši wolhynski fronti napravil je sovražnik zopet celo vrsto deloma jako ljutih napadov, ki so vodili na posameznih točkah v naše jarke, pa so bili povsod krvavo zavrtnjeni. Rusi so imeli velike izgube. Število ob Ikwa-črti včeraj in predvčerajnem došlih vjetih znaša 20 oficirjev in okoli 4000 mož. V gozdnem in močvirnatem ozemlju na spodnjem Styru napredujoča avstro-ogrsko konjenica iztrgala je sovražniku zopet nekaj močno branjenih krajev. V Litavi vsilile so naše čete v pokrajine od Kraszyna.

Italijansko bojišče. Na tirolski zapadni fronti začela je naša artiljerija tudi v pokrajini Ortlerja z ognjem. Neki sovražni oddelek, ki je napredoval v Ceden-dolini, zbežal je do St. Caterina, neki drugi pa je bil iz svoje postojanke zapadno „Königsspitze“ prepoden. Vzhodno zgornje Taone-doline očistile so naše čete Cima-Latola od sovražnika. Ob fronti Dolomitov ponosredil se je neki napad na našo postojanko ob Colu di Bois; pri temu so imeli alpinci, ki so se k temu podjetju prostovoljno oglasili, težke izgube. Ob koroškem in primorskem obmejnem ozemlju se ni ničesar pomembnega dogodilo. Zapadno Ronchija našel je neki italijanski privezani balon vsled eksplozije svoj konec.

Južno-vzhodno bojišče. Naša artiljerija obstreljevala je uspešno srbske trene v prostoru od Belgrada in sovražno infan-

terijo na visočini Topšider. V ostalem je položaj tudi na južnem vzhodu nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 26. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Ruski napadi južno-zapadno od Lennewadena ter pri Wilejki in Radunu bili so odbiti. Naši napadi v fronti južno od Soly se nadaljujejo. Rusi se upirajo še pred našim prodiranjem v splošni črti Šmorgon-Wišnew (pri izlivu Berasine v Njemen). V Friedrichstadtu ustrelil je neki nemški letalec neko rusko letalo doli.

Armada princa Leopolda bavarskega. Severno od Karelipši branijo se Rusi trdovratno. Naše čete vzele so v naskoku mesto Nagniewiż (severno-vzhodno od Nowo-Grodek) in so odbile sovražnikove protinapade. Vzhodno in južno-vzhodno od Baranoviči je naš napad na zapadnem bregu Szczare v napredovanju. Vjeli smo par sto Rusov. Zapadno Medwjediščija in južno do Lipska dosežena je Szczara.

Pri armadnih skupinah Mackensena in na južno-vzhodnem bojišču je položaj nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijani streljajo na bolnišnice.

(Avstrijsko poročilo od nedelje.)

K.-B. Dunaj, 26. septembra. Uradno se poroča:

Rusko bojišče. Sovražnik je tudi včeraj svoj poskus, razbiti pri Nowo-Aleksinjem našo fronto, pod porabo velikih moči nadaljeval. Več dni trajajoča bitka pa je končala za Rus s popolnim porazom. Kjer-

koli se je sovražniku mimogrede posrečilo, vsiliti v enega naših strelskih jarkov, povsod je bil pod velikimi izgubami od pribajajočih rezerv nazaj vržen. Se večeraj popoldne so se južno od Nowo-Aleksinjeva desetkrat ponovljeni ruski napadi izjalovili in zahodno od Zalosze bili so sovražni oddelki, ki so si napravili skozi sestreljene obrambe pot v naše postojanke, kot vjeti odpeljani. Ob Ikwa-Styrfroonti opešalo je delovanje sovražnika. V vzhodni Galiciji vlada mir. V Litavi boreče se c. in k. bojne sile vrgle so nasprotnika pri Kraszynu na vzhodni breg zgornje Szczare nazaj.

Italijansko bojišče. Včeraj omejilo se je delovanje Italijanov na ljuto obstreljevanje z genfsko zastavo na daleč označene bolnišnice Rdečega križa v Gorici. Sovražna artiljerija je to bolnišnico petkrat polno zadela; ena granata je priletela v operacijsko dvorano. Nadaljnih 53 krogelj padlojev neposredni bližini poslopja. Vojaškega namena ni imela proti mednarodnemu pravu naperjeni čin, ker daleč naokrog ni bilo nobenih čet.

Južno-vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

(Italijani so pričeli na bolnike in težko ranjene streljati; to barbarsko, divjaško ravnanje bode morala vojaška oblast z največjo in najbrezobzirnejšo energijo zatreti. Klin s klinom! Op. ured.)

Nova velika francosko-angliška ofenziva proti Nemcem.

(Nemško uradno poročilo od nedelje.)

K.-B. Berlin, 26. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Boji v poteku že mesec se pripravljene francoske in angleške ofenzive so se v večjem delu fronte nadaljevali, brez da bi prišli napadalci svojem cilju na omenjenja vredni način bližje. Ob obrežju poskusile so tudi angleške ladje, zlasti na Zeebrügge, sodelovati. Niso imele uspeha. Ko se je ena ladja potopila in sta bili dve drugi poškodovani, so se pomaknile nazaj. V oddelku Ypern imel je sovražnik velike izgube. Uspehov ni dosegel. V naših rokah pustili so Angleži 2 oficirja, 100 mož, 6 strojnih pušk. Južno-zapadno od Lille posrečilo se je nasprotniku, da je eno naših divizij iz prve v drugo obrambeno črto nazaj potisnil. Pri temu smo naravno imeli velike izgube tudi na med postojankam vzdianem materijalu vsake vrste. Zapričeti protinapad gre uspešno naprej. Razvaline nekdanje vasi Souchez izpraznili smo prostovoljno. Mnogoštevilne druge napade na tej fronti smo gladko odbili, na mnogih krajih z najtežjimi izgubami za nasprotnika. Tu smo napravili čez 1200 vjetih, med njimi enega angleškega brigadnega komandanta in več oficirjev; zaplenili smo 10 strojnih pušk. Tudi v bojih med Reimsom in Argonom morala je severno Perthes neka nemška divizija svojo po 70 urnem nepretrganem obstreljevanju uničeno srednjo postojanko izprazniti in drugo, 2 do 3 kilometre zadaj ležečo zavzeti. V ostalem pa so se izjalovili tudi tukaj vsi sovražni poskusi prodiranja. Posebno trdovratno se je borilo severno Mournelonle grande in zapadno Argon. Tu so tudi naše pridne čete napadalca najhujše škodovali. Vjeli smo več kot 3750 Francozov, med njimi 39 oficirjev. V poteku boja imeli so naši letalci lepe uspehe. Neki bojni le-

talec sestrelil je eno angleško letalo zapadno Cambrai. Južno Metz a uničil je lajtnant Bölke neko sovražno letalo. Trije francoski letalni stroji so hoteli napasti Freiburg; ali nemški podčastnik Böhm ustrelil je dve, tretji pa mu je ušel.

Rusko bojišče. Armada Hindenburga. Vzhodno Wilejke so zopetni ruski napadi zavrtni. Zapadno Wilejke se ljuto borimo. Na fronti med Smorgonom in Wišnewom vsilili smo na večih točkah v sovražne postojanke. Boj traja še naprej. Severno zapadno od Suberesine vrgel je naš napad Ruse čez Beresino nazaj. Bolj južno pri Djeljatiči in Liubče dosežen je Njemen. Vjeli smo 900 Rusov in zaplenili 2 strojni puški.

Armada princa Leopolda bavarskega. Sovražnik je nadalje nazaj potisnjen. Vjeli smo 500 Rusov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 27. septembra. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Podobno kakor v vzhodni Galiciji in ob Ikwi je zdaj tudi v wolskym trdnjanskem okrožju ruska protiofenziva zlomljena. Sovražnik je izpraznil včeraj svojo postojanko severno-zapadno od Dubna in v Styrr-oddelku pri Lucku ter se umika v vzhodni smeri nazaj Mostičje vzhodno od Lucka je zopet v naši roki. Na naši fronti južno od Dubna imeli smo deloma topovski boj in praske.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Poskusi sovražnika, približati se naši postojanki na Monte Piano, bili so zavrtni. Na severnem robu visoke planote od Doberda razbil se je neki protinapad oddelka bersaglierev na naših oporah.

Južno-vzhodno bojišče. Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 27. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na obrežju vladal je mir. Le posamezne strele oddale so daleč ležeče ladje na okolico Middelkerke brez učinka. V Ypern-oddelku sovražnik svojih napadov ni ponovil. Južno-zapadno od Lille je velika sovražna ofenziva s protinapadom vstavljena. Ljuti sovražni posamezni napadi razbili so se južno in severno od Loosa pod najhujšimi izgubami za Angleže. Tudi v pokrajini od Souchez in na obeh straneh Arrasa bili so vsi napadi krvavo odbiti. Število vjetih se je zvišalo na 25 oficirjev in 2600 mož, plen strojnih pušk na 14. Francoska ofenziva med Reimsom in Argonom ni dalje napredovala. Vsi napadi sovražnika so se izjalovili pod najtežjimi izgubami zanj. Število vjetih zvišalo se je tukaj na čez 40 oficirjev in 3.900 mož. Trije sovražni letalni stroji, med njimi en francoski veliki bojni letalec, bili so včeraj v zračnem boju severno-vzhodno Yperna, južno-zapadno Lille in v Champagni, dva nadaljna sovražna letala z artiljerijskim in puškinim ognjem južno-zapadno od Lille in v Champagni uničeni. Sovražni letalci obmetali so z bombami mesto Peronne; ubili so 2 ženski in 2 otroka ter ranili 10 drugih prebivalcev.

Vzhodno bojišče. Armada Hindenburga. V morskem pristanu Rige bili so ruski vojni parniki, med njimi ena linijska ladja, od nemških letalcev napadeni. Linijska ladja in en torpedni razruševalec bila sta zadeta. Ruska mornarica odplula je hitro v severni smeri. Na južno-zapadni fronti od Dünburga iztrgali smo sovražniku včeraj zopet

neko postojanko. Vjeli smo 9 oficirjev in čez 1300 mož ter zaplenili 2 strojni puške. Zapadno od Wilejke se nadaljuje naš napad. Južno od Smorgona smo zavrtni močne sovražne napade. Med Krewow-Wišnewom naše čete napredovale. Desno krilo in armada princa Leopolda bavarskega so zapadno Njemena in Szczare od sovražnika oddaljena. Vzhodno od Baranowič drži sovražnik mala mostičja. Boj na celi fronti se je pa

Vrhovno armadno vodstvo

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 28. septembra. — Uradno danes razglša:

Rusko bojišče. V nevarnosti, da nemške in avstro-ogrške bojne sile ob Stepanovici obidejo, bil je sovražnik prisiljen, da svojo velikimi žrtvami zapričeto ofenzivo v wolskym trdnjanskem okrožju opusti. Ruski napad na zadovanje trajalo je včeraj celi dan in je vodil sovražno armado za Putilow. Naše armade zasledujejo. V praskah z zadnjimi četami vzhodno od Lucka vjele so naše 4 ruske oficirje in 600 mož.

Italijansko bojišče. Na dolomski fronti smo danes zjutraj neki napad sovražnika proti Col dei Bois z ročnimi granatami zavrtni. Včeraj obstreljevali so Italijani zopet bolnišnico „Rdečega križa“ v Gorici z okroglo 50 granatami, čeprav ta sanitetni zavod, ker se ga še ni moglo polnoma izprazniti, še genfsko zastavo nosi. Doberdobskem oddelku preprečil je ogenj napadalni poskus proti Monte dei Busi.

Južno-vzhodno bojišče. Naša artiljerija uničila je sovražna utrdbeno delo spodnji Savi. Trdnjavski topovi Belgrada dali so proti mestu Semlinu par strelotrupov, niso zadeli.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 28. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Nasprotnik napredoval je včeraj svoje poskuse prodiranja, da bi dosegel katerikoli uspeh. Pač pa je na raznih krajih jako občutne izgube. Loosu napravili so Angleži nov napad s protinapadom, ki se je brez učinka izjalovil. Naš protinapad prinesel nam je razven dobrega dobička na zemlji še 20 oficirjev in 750 mož vjetih; število vjetih na tem mestu je tudi zrastle na 3397 (vštevši oficirje). Zaplenili so tudi nadaljnih 9 strojnih pušk. Pri Souchezu

Car Nikolaj II.

Ob priliki spremembe v vrhovnem poveljstvu ruskih armad, prinašamo sliko ruskega cesarja Nikolaja II., tega največjega krivca sedanje vojne.

Italijanski vojni parnik uničen.

Razstrelba v smodnišnici. — Več kot 400 mrtvih.

K.-B. Brindisi, 28. septembra (Ag. Stef.) V zadnji kamri za smodnik italijanske linijske ladje „Benedetto Brin“ zgodila se je eksplozija, kateri je sledil požar. Od 820 mož posadke rešilo se je 8 oficirjev in 379 mož. (Torej je 433 mož utonilo! Op. ur.) Med žrtvami se nahaja tudi kontreadmiral Rubin de Cervin. Vzrok še ni znan.

* * *

Linijska ladja „Benedetto Brin“ bila je leta 1901 zgrajena. Imela je 13.400 ton in 20,4 morskih milj hitrosti. Oborožena je bila z 42 kanoni (4 kanoni za hitro streljanje kalibra 30,5 cm, 4 istih kalibra 20,3 cm, 12 istih kalibra 15 cm, 20 kalibra 7,6 cm in 2 kalibra 4,7 cm). Nadalje sta bili 2 strojni puški na krovu. Imela je poleg tega 4 stranske torpedne cevi za 45 cm kaliberske torpede. Konjskih sil je imela ladja 20.000, zaloge premoga pa 2000 ton. Nadalje je imela 2 šranbi; dolga je bila 130 metrov, široka 23,8 metrov, globoka 8,3 metrov. Posadke imela je 820 mož.

O vzrokih te nezgode poroča K.-B. iz Zürich: Po italijanskih poročilih smatra se kot vzrok razstrelbe na pancerski križarki „Benedetto Brin“, ki je bila admiralska ladja ene divizije flotile viceadmirala Presbitero, ker je sovražni napad izključen, deloma lastno vnetje streliva, deloma pa napad, zlasti ker je obnem v Syrakusu na parniku „Piemont“ nastal požar in povzročil eksplozijo. Tudi se nato opozarja, da se je v zadnjih dneh v Genovi za Rusijo določene automobile in v drugih krajih vojaško važne predmete na zločinski način zažgalo.

Dubno.

Zavezniške čete so zavzele drugo trdnjavo v volhynskem ozemlju Dubno, katerega zemljevid v boljše razumevanje uradnih poročil da-

Die Festung Dubno.

nes prinašamo. Dubno šteje okoli 8000 prebivalcev, večinoma židov, in leži na polotoku, obdano od reke Ikve in močvirja. Utrdbe ležijo 8 km južno zapadno mesta. Na zemljevidu so te precej moderne utrdbे dobro označene.

Velike izgube Italijanov.

„Kreuzzeitung“ poroča iz Amsterdama: Čeprav italijanska vlada seznamkov izgub ne objavlja, izve se vendar iz poluradnega vira, da je Cadorna do 1. septembra, torej tekom treh mesecev poročal v Rim o 35.000 mrtvih in 180.000 ranjenih ter bolnih Italijanov. Od tega časa so skupne izgube gotovo na 300.000 moških narasle. Zato se brani Cadorna proti vsaki udeležbi na dardanelskem podjetju in pri operacijah na zapadni fronti. K temu še pride dejstvo, da se kralj, ki je bil že pred vojno jako nervozen, ne nahaja v dobrih zdravstvenih razmerah. O finančni podpori Italije po Angleški,

se ne čuje nič; samo 100.000 ton premoga je Anglija baje italijanski mornarici podelila.

Avstro-Ogrska in Nemčija.

K.-B. Skupni vojni minister fcm. pl. Krobatin dejal je napram uredniku lista „Hannoverscher Anzeiger“:

„Resnično in zvesto prijateljstvo med Avstro-Ogrsko in Nemčijo bilo je že v miru historično in je zdaj v vojni svojo ognjeno izkušnjo krasno obstalo. Nevošljivost in sovražnost naših neštevilnih nasprotnikov so hoteli sicer videti motenja v edinstvi, ali to odkritje ni napravila njih modrost, marveč le njih brezplivna želja. Navdušeni od iste volje, napadeni od istega sovražstva, gresta Avstro-Ogrska in Nemčija isto pot do zmage. V prometu med Dunajem in Berlinom ni niti najmanjšega motenja in v etapnem prostoru politike vlada istotako iskrena složnost kakor pri armadah in vojskovodjih ob fronti. Avstro-Ogrska in Nemčija, katerima se je pridružil častno in hrabro osmanski prijatelj, porabita vsaka zase in vsaka za družega svojo moč s pogumno odločnostjo moža. Tako je moralo priti in tako bode ostalo, ker je zveza med Avstro-Ogrsko in Nemčijo naravni razvitek prijateljstva istega mišljenja in izobrazbe. V širokih krogih prebivalstva naše domovine sem se prepričal, da meščani hočejo zvezo med osrednjima državama, da smatrajo to zvezo za samo ob sebi umljivo, da jo želijo za vedno. Ne samo v vojni, marveč tudi po častnem miru se bodo obnesli vsled tega izredno pristrani odnošaji med državama. Doslej govori orožje železne besede o sili in složnosti centralnih držav. Kar te armade in njih voditelji izvršujejo, to je gigantovska ilustracija gesla našega vladarja „Viribus unitis“, ki je postalo obnem geslo te vojne.“

Balkan.

Vse kaže, da se približujejo odločilni dogodki na Balkanu, ki bodo vsekakor tudi odločilno vplivali na vso svetovno vojno. Bolgarija je svojo armado mobilizirala in istotako je proglasila kot nekaj odgovor Grčiji mobilizacijo svojih bojnih sil. Vse to seveda še ne pomeni vstopa v vojno. Vsekakor pa je gotovo, da se mobilizacije ne proglašajo kar tako v en dan kot prazno demonstracijo. Doslej je eno precej gotovo: Bolgarija hoče na vsak način rešiti makedonsko vprašanje in kralj kakor njegov modri minister Radoslavov se vsled tega približujeta vedno bolj osrednjima državama. V tabor naših sovražnikov torej Bolgarija na noben način ne bode šla. Pač pa je razumljivo, da se bode razvila iz tega spora vojna med Bolgarsko in Srbijo. Drugo vprašanje je zdaj, ali bode Grška svoji srbski zaveznici pomagala ali ne. Doslej so ravno tako v Sofiji kakor v Atenah proglasili, da mobilizacija ni naperjena proti eni teh dveh držav in da želi Bolgarija z Grčijo, Grška pa zopet z Bolgarijo dobre odnoseje obdržati. Vprašanje je samo, koliko vpliva ima četverzveza na Grško. Prav zagoneten je položaj na Rumunskem. Gotovo je, da so tam Rusom prijazni elementi v zadnjem času mnogo na vplivu pridobili. Vsled tega ni izključeno, da ne bi Rumunska istotako igrala vlogo italijanskega Judeža, kar bi ji seveda v bodočnost ne bilo v korist. Upajmo, da bode tudi v Rumuniji zmagalo modro premišljevanje, ne pa poulična, od ruskih rubljev povzročena strast... Avstro-ogrške in nemške čete morajo na vsak način skušati pridobiti zvezo s Turčijo. Zato so se pričeli zdaj zopet novi boji proti Srbiji, s katero imamo Avstro-Ogri poleg tega še stare dolgove poravnati. Kadar si bodejo podali nemški, avstro-ogrski in turški vojaki roke, takrat bode Anglija na glavo zadeta, takrat bode vse ruske nade in želje ob carigranskem zidovju razbite, takrat bode prišel za Balkan dan osvoboditve od moralnega jarma moskovskih tiranov, takrat bode pa tudi najvažnejši oddelek svetovne

gre, Roelincourt in drugače na celi vojni fronti do vnožja Argonov bili so ruski napadi brez izjeme zavrženi. V pokrajini Sonain poslal je sovražnik celo kavalerijske množice naprej, ki so bile seveda postreljene ni so zbežale. V Argonah izšel se je od naše strani v izboljšanje postojanke neki mali sunek pri Sille Mortu. Doslej je zaželjeni uspeh in moč poleg tega štiri oficirje ter 250 mož vjeli. Na visočini Amores bila je predvčerajšnjem in včeraj z našimi razstrelbami sovražna postojanka na naši fronti uničena ter zasuta.

Vzhodno bojišče. Armada Hindenburga. Včeraj na južno-zapadni fronti Dunaburga nazaj potisnjeni nasprotniki skočali se je v neki zadaj ležeči postojanki bil je napaden in vržen. Južno od jezera Myswjaty vršijo se kavaljerijski boji.

Uspeh armade pl. Eichhorna v bitki pri Wilni, ki je vrgla sovražnika nazaj do Narocz-jezero-Smogon-Wišew, znaša na vjetih in materijalno: 10 oficirjev, 21.908 mož, 3 kanoni, 72 strojnih pušk in mnogo bagaže, ki je moral sovražnik na svojem hitrem nazajhnanju nazaj pustiti. Sestavljen je tega plena je zamogo zaradi hitrega našega napredovanja šele zdaj izvršiti. Doslej poročane številke boji svoti niso vračunjene. Južno Smogona napreduje naš napad. Severno-vzhodno od Wišewa je sovražna postojanka predrta. Tu smo zeli 24 oficirjev, 3300 mož in zaplenili 9 strojnih pušk.

Armada princa Leopolda bavarskega. Mostičja vzhodno od Baranoviči po boju v naši lasti. Vjeli smo 350 Rusov. Armada Linsingen. Prehod čez Styr Luckom je izsiljen. Pod tem pritiskom Rusi severno Dubna na celi fronti v polnem nazadovanju.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 29. septembra. Uradno se poročila:

Rusko bojišče. Sovražni oddelki, ki so zapadno Tarnopola silili proti našim oddelkom, bili so s streljanjem pregnani. V volhynskem trdnjavskem ozemlju vrgle so naše čete nasprotnika iz vseh zapadno-zgornje Putilowke narejenih postojank. Bolj severno gale so v naskoku hudo branjeno vas Boguławko.

Italijansko bojišče. V pokrajini Stilerjochá uničil je naš artiljerijski oddelki več sovražnih topov. Na planoti Polgarija severno Costona zapričeti sovražni napad razbil je po kratkem ognju. Proti Mrzlemu vrhu in Tolminskemu mostičju pričel je včeraj popoldne jako ljuti artiljerijski ogenj, kateremu sta sledila zvečer po en napad na imenovano goro in pri Dolju. Oba napada sta bila odbita. Pri Dolju vrgle so naše čete skozi prestreljene gore vsiljenega sovražnika takoj zopet vun. Kakor vedno, ostale so vse naše postojanke trdnjave v naši lasti.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 29. septembra. W.-B. poročila:

Zapadno bojišče. Vsi angleško-francoski poskusi, predreti nemško fronto, ponekod so se pod ogromnimi izgubami za sovražnika. V Flandriji bila sta angleška letalna stroja hitro sestreljena, letalci pa vjeti.

Armada Hindenburga. Armade napredujejo povsod.

Vrhovno armadno vodstvo.

Špeharski sejmi v Ptujju se vršijo zdaj vsako soboto.

vojne končan. Zato so dogodki na Balkanu, ki jih pričakuje danes ves svet v mrzlični nervoznosti, tako globoko segajočega pomena.

Izpred sodišča.

Sedem smrtnih obsodb.

Moravska Ostrava. Takajšni policijski urad razglašal: Stavbeni asistent Valentin Posolda, tesar Tomaž Krejčič, učitelj Rikard Wagner, zasebna uradnika Ivan Valisek in Rikard Stoklasa, mestni zdravnik dr. Jožef Keller in mestni blagajnik Friderik Kuca iz Gaje bili so zaradi veleizdajalskih dejanj na smrtno visilicah obsodeni. Milostnin potom se je to kazeno v 10 do 20 letno ječo spremenilo.

Obsodeni župnik.

Dunaj, 26. septembra. „Öst. Volksztg.“ piše: Pred deželno obrambno divizijsko sodnijo se je včeraj razglasila sodba, po kateri je bil župnik dr. Karl Vecera, nazadnje veroučni profesor na državnih gimnazijah v Nikolsburgu, zaradi zločina razžaljenja Veličanstva obsodjen na 4 mesece ječe. Obenem se mu je odreklo akademično stopinjo ter učno sposobnost. Obtoženec je dne 19. avgusta t. l. v cerkvi v Nikolsburgu pred abiturienti gimnazije napravil žaljenje Veličanstva. Vodja razprave dr. König je naglašal, da je obtoženec dr. Vecera bojeviti duhovnik, ki vsako priliko porabi, da zastopa svoje stališče napram supremaciji cerkve. Take nazore pa se ne sme pred mladino razvijati in sodnija se mora z vso energijo proti temu braniti, da se daje take ideje mladini, ki ima za državo in cesarja meč potegniti, sedaj na pot.

Vojaški sleparji.

Plzen. Plzensko vojaško sodišče se je pretekli teden pečalo z nezaslišano goljufijo. Židovski agent Mozes Engelhardt je bil ustanovil v Berlinu „avstrijski vojaški biro“, ki se je pečal s pomočjo svojega „zaupnika“, tajnika litomeričkega okrajnega glavarstva žida Josipa Fischerja, s sistematičnim „oproščevanjem od vojaške službe“. Metoda je bila zelo enostavna. Biro je najel izbornega reprezentanta, nekega Adolfa Baldingerja, ki ga je bila spoznala neka stroga nemška asistentna komisija kot popolnoma nesposobnega za vojaško službo. S tem si je pridobil Baldinger kvalifikacijo za Engelhardtovo podjetje. Kdor je hotel biti vojaške službe prost, ta je plačal Engelhardt 700—1800 mark in je čez nekaj časa dobil črnovojniško legitimacijo z uradno konstatacijo, da je za vojaško službo nesposoben. Mesto njega je bil namreč medtem Baldinger na naboru, in ker je imel vse mogoče hibe, je bil tudi redno za nesposobnega spoznan. — Baldinger je dobil za vsak nabor potne stroške, dijete in pa 125 kron nagrade. Tekom časa se je na ta način Baldinger predstavil, kolikor se je dalo dognati, nabornim komis. v 34. krajih po Češkem, Nižje Avstrijskem in celo v Galiciji. Enkrat pa ga je zadel nesreča. V Tyrnovi na Češkem je bil Baldinger — potrjen. Vseled tega se je razvila med Engelhardtom in klientom, ki ga je zastopal Baldinger pred asistentno komisijo v Tyrnovi, živahna korespondenca, eno pismo je prišlo v nepravilni roki, Engelhart, Baldinger, Fischer in več klientov pa pred sodišče. Engelhardt je bil obsodjen na 13 let, Baldinger na 10 let, ostali pa na 4—6 mesecev težke ječe.

18 000 kron kazni.

Gradec, 18. septembra. Veletrgovec Sandor Wettendorfer v Eggenbergu pri Gradcu imel se je zagovarjati zaradi navijanja cen pri rižu in petroleju. Po razpravi bil je obsodjen na 18.000 kron denarne globe. Sodnik je v vtemeljevanju sodbe izrekel, da ne sme ostati dobiček čez 30% vojnem času proti 5 do 10% v mirovnem času nekaznovan.

Navijanje cen.

Ptuj, 28. septembra. Tukajšnja branjevka Auer prodajala je vojakom česplje i. s. 3 komade za 10 vinarjev. Zaradi te pretirane cene bila je pred tukajšno okrajno sodnijo (sodnik dr. Pollan) obsodjena na 48 ur strogega zapora z enim trdim ležiščem. — Pred okraj-

no sodnijo v Konjicah bil je obsodjen posestnik Ignac Essih na en teden zapora, ker je pri neki telici zahteval 3 krome za 1 kg žive teže.

Papirnati čevlji za naše vojake.

Moravska Ostrava. Skozi 5 dni se je vršila sodnijska razprava zaradi goljufije proti celi vrsti vojaških liferantov. Obtoženi so bili trgovca s čevlji Moric in David Baar, Avgusta Lederer in J. Adler. Brata Baar prodala sta vojaštvu 5.000 parov čevljev. Seveda sta jih naročila pri drugih judovskih agentih in prekupčevalcih. Že pri prevzetju čevljev je vojaška komisija zavrгла 4044 parov in le 995 parov prevzela, ker so bili ti navidezno solidno delani. Pri vojaški vaji pa se je izkazalo, da so tudi ti čevlji za nič. Pri eni sumi vaji v dežju so bili čevlji popolnoma raztrgani. Pri preiskavi se je dognalo, da so bili čevlji večinoma iz papirja delani; kakšna nesreča bi se lahko zgodila, ko bi jih vojaki za vojsko dobili. Sodba je bila stroga ali pravična. David Baar je bil obsodjen na 12 let, Moric Baar na 6 let poojstrene ječe. Ostali obtoženci pa so bili oproščeni.

Detomorilka.

Celovec, 24. septembra. Kuharica Urša Wouch iz Št. Danijela porodila je dne 24. junija otroka. Bala se je, da izgubi službo in je vsled tega sklenila otroka odstraniti. Ko se je prepričala, da otrok živi, zavila ga je v predpasnik in ga zadržala s trakovi. Čez par dni zagrebela je mrliča v vrtu. Potem je neko drugo dekle nagovarjala, da naj priseže, da se ona ni nahajala v drugem stanu. Izjemno sodišče obsodilo je Uršo Wouch zaradi detomora in goljufije na 3 leta težke ječe, poojstrene s trdim ležiščem vsaki mesec.

Drag mešetar.

Ptuj, 20. septembra. Pred tukajšnim okrajnim sodiščem imel se je zagovarjati živinski prekupec Matija Ivančič iz Vinice na Hrvatskem. Možakar je na ptujskem živinskem sejmu kupil telico za 380 kron. Isto telico je hotel takoj nato na sejmu za 460 kron prodati. Tako bi torej v okroglo pol ure 80 kron zaslužil. Ali zasačili so ga. Obsodjen je bil od sodnika (dr. Pollan) na en teden zapora in 100 kron globe ter povrnitev sodnih stroškov. Prav tako! Kajti ravno taki prekupčevalci so v svoji parasijski požrešnosti najhujši oderuhi ljudstva.

Razno.

Špeharski sejmi v Ptujju se vršijo zdaj vsako soboto. Ker so kupčijske razmere jako ugodne, priporočamo špeharjem, da naj te sejme močno obiskujejo.

Naš denar za Lahe. Listi pišejo: Glasom poročila hrvatskih listov je direkcijaska filijalka Benetke „tržaške družbe „Assicurazioni Generali“ 20 milijonov lir za italijansko vojno posojilo podpisala; družba „Riunione Adriatica“, ki ima svoj sedež v Trstu, pa je podpisala v isti namen 3 milijone lir. Te dve zavarovalni družbi delati prav mnogo tudi v naših krajih in tako so šli avstrijski denarji za vojne namene v Italijo. Značilno je, da je predsednik in generalni tajnik najprvo imenovanega zavoda že pred začetkom vojne iz Trsta izginil.

Lovska sreča. Fajmošter Martin Roškaar od Sv. Florijana na Boču ustrelil je v svojem re-

virju izredno veliko in lepo divjo mačko. Mačka je prišla iz Bosne. Mačkini kožuh poslani so v deželni muzej v Gradec.

Vojak ponesrečil. Pred kratkim prisel med postajama Sava in Zagorje neki vojak lokomotivo. Bil je tako težko ranjen, da kmalu nato umrl. Vojak je bil Miha Lah Klanca na Kranjskem.

Iz Ptujja se poroča: Vsled naravnost netojetno visokih cen mesa bila je mestna občina prisiljena, da pričenja na lastno pest živino in meso prodajati. Jako dobro meso se dan (razven torika in petka) na mestnem trgu od 7. do 9. ure po razmeroma jako nizkih cenah prodaja. Prebivalstvo pozdravlja to vpletljivo najtopleje in upa, da bode mestna občina tudi pri drugih življenskih sredstvih na tako ugoden način na cene vplivala.

Novi davki. Izšle so nove cesarske odredbe, ki zvišujejo pristojbine od dedščin, daril in varovalnih premij. Te naredbe stopijo s 1. januarjem 1916 v veljavo. Uradno se razglašajo, da bodo te nove pristojbine znesle na leto 5 milijonov kron.

Čudno zdravilo. Posestnik Cene v Platensteinu pri Konjicah pije preveč žganja. Njegova žena hotela mu je to na ta način odvzeti, da mu je v žganje pomešala kokošje jajne padke. Po zavzivanju te brozge pa je mož zbolel in zdravnik je izpoznal zastrupljenje. Ženo so izročili sodniji v Konjicah.

Vjeti vlomilci. V klet kavarne Krušičev trgovine Loibner v Celju bilo je opetovano vlomljeno. Tatovi so vkradli žganja za 150 kron in mnogo drugega blaga. Stražnikom se je zloposrečilo dognati, da sta čevljarški učencec Karel Zebek in čevljarški pomočnik Ciril Raban storilca. Pomagal jima je mizarški pomočnik Ivan Škarja. Vsi trije so že pod ključem.

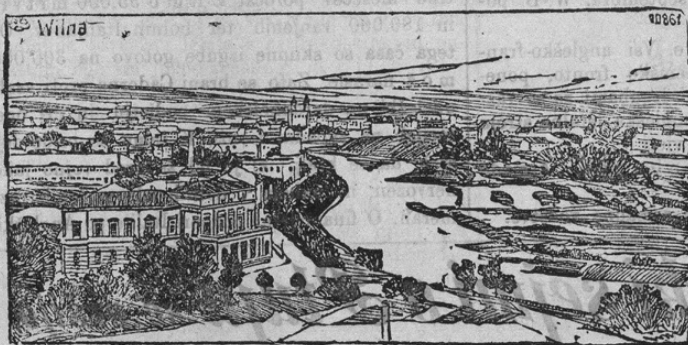
Tečaj za pietarstvo košar (Korbflechtunterricht) deželni odbor od 1. decembra do 15. februarja na deželni viničarski šoli v Silberbergu. Natančnejša pojasnila glej v inzeratu.

Samo mati ve, kako velike skrbi dela prava hrana dojenčca, ako primanjkuje ali ne zadostuje najboljša otročja hrana, materino mleko. Kolikokrat ne ve mati, kaj bi malemu dala. Najvestna mati ne dela eksperimentov, marveč priporoča zaupanjavredni preparat, kakor je Nestle-jeva moka za otroke, in se veseli potem presenetljivega uspeha. Podučljiva knjžica o oskrbi otrok in poskusno dozo Nestle-jeve moke zastopajo dobi od firme Nestle, družba za moko za otroke, Dunaj I., Biberstrasse 49a.

Viničarski tečaji. Deželni odbor prireditel v tem šolskem letu na viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu in na sadje ter vinorejni šoli v Mariboru po en stalni viničarski tečaj. Podrobnosti so razvidne iz inzerata.

Iz češke pesmarice. Uradni list „Wiener Zeitung“ objavlja sodbo okrožne sodnije Jan od 2. t. m. in deželne nadsodnije v Pragi, s katero se prepove nadaljno razširjanje 9. klade knjige „Sokolsky Zpevník“ (Sokolska pesmarica) zaradi 17 pesmi. Med temi se nahajajo pesni: „Češki vstaši“, „Sa ni Sibirija izgubljena“ (!), „V spomin pariškemu zmagovalcem“; nadalje ruska himna, marseljska znana pesem „Kde domov naš“.

Nemška milijardna zmaga. Na tretjo nemško vojno posojilo se je vpisalo čez 12.100 milijonov, torej mnogo čez 12 milijard mark. Največ je podpisalo prebivalstvo velikih mest, industrije in trgovine. Le v Berlinu se je podpisalo mna-

Wilna.

V zadnji številki smo poročali, da so hruške nemške čete po tem boju zavzele veliko pomembno in utrjeno mesto Wilna. Prinašamo danes sliko tega mesta, ki bode naše čitatelje posebno kar se tiče pričakoval, ročil zadnjih zmagovitih bojev, gotovo zanimivo.

go čez eno milijardo, ednake svote v pristan-
skih mestih, 300 milijonov v Münchenu, 260
milijonov v Stuttgartu itd. Več kot 400 oseb
je podpisalo čez en milijon markov. Le v Ber-
linu se je 44.000 prebivalcev udeležilo podpi-
sovanja. Ta krasni uspeh nemškega posojila je
ednakovreden veliki zmagi na bojišču.

Francoski vojni troški. Glavni poročevalec
francoškega poročunskega oddelka predložil je
svoje poročilo o 4 četrtletju 1915. Krediti
Francoske presegajo 6 milijard, vsled tega
naraščajo splošni vojni izdatki Francoske na
30 milijard; Mesečni izdatki so narasli od
1300 na 2070 milijonov frankov.

Podražene klobute. Vse postaja dražje, vse,
prav vse se je podražilo, celo — klobute. Svoj
čas in je pošten človek svojo jezo vsaj s tem
ohladi, da je kakemu slabejšemu klobutu okoli
ušes prisolil. Plačal je zato običajnih 5 goldi-
narjev in se peklensko veselil. Zdaj pa ta šala
tudi ni več tako cena. Zdaj se ni samo meso
in moka in kruh in milo in sladkor in obleka
in bogve kaj vse še podražilo; — ne, tudi za-
ušnice, klobute, focke, udarci v obraz — ali ka-
kor se že imenuje to prijateljsko izraževanje
gotovih čustev — tudi to se je podražilo. Nova
cesarska odredba je določila gotove pristojbine
za doslej koleka in pristojbin pristo kazensko
postopanje. Torej se pode plačevalo odsej za
klobute tudi še koleke in pristojbina. Vrag naj
vzame vse skupaj, — ali ni klobuta že dovolj
krepki „štempel“? Pa mi si o tem ne smemo
razbijati glav; samo klobut boče manj, to je
gotovo. In marsikdaj je škoda poštene klobute,
ki je v starih časih tako temeljito odpravila go-
tova nasprotja. Res, škoda klobute.

Poštni promet z vojnimi vjetniki, z internir-
animi osebami, kakor tudi s tistimi, ki so v
tujini pod nadzorstvom, je dovoljen pod nasled-
njimi predpisi: 1. Na avstrijsko-ogrsko vojne
vjetnike in civilne osebe, ki so internirane v
sovražnih državah, je dandanes mogoče pošil-
jati: a) navadna pisma in dopisnice v Francijo
(z naselbinami in posestvi), v Anglijo (z nasel-
binami in posestvi), v Italijo, na Japonako, v
Črno goro, v Rusijo in Srbijo. Teža pisem je
omejena na 100 gramov; b) denarna pisma v
Francijo (z naselbinami in posestvi), v Anglijo
(z naselbinami in posestvi), v Italijo in Rusijo;
c) navadne nakaznice v dežele, našteje pod a),
razen v Črno goro. Najvišja vsota ene nakaznice
je 500 frankov; d) z zavoji do vštévši 5 kg
(colis postaux) v Francijo (z naselbinami in po-
sestvi), v Anglijo (z naselbinami in posestvi), v
Italijo, Rusijo in Srbijo. Vse te pošiljatve so
poštne proste. Ekspresne pošiljatve in pošiljatve
s povzetjem niso dopustne. Na zavoje v Fran-
cijo in Italijo ni dovoljeno označiti vrednosti.
2. Pisma in dopisnice (razglednice) morajo biti
pisana z lahko čitljivo pisavo; pisma ne smejo
biti daljša kakor štiri osmrekovne strani. 3. Na-
kaznice je pošiljati pod znanimi pogoji kakor
doslej samo skozi Svico. Po dandanašnjem kursu
je 100 frankov = 125 kronam. 4. V zavojih
se smejo pošiljati samo: obleka, perilo, dru-
gačiči za osebno porabo potrebni predmeti, ka-
kor tudi hrana, ki se ne izpridi lahko (konzerve,
marmelada, čokolada, slakor in druge take reči).
Če je izvoz dotičnih predmetov prepovedan, ni
v teh slučajih treba potrebnega dovoljenja za iz-
voz. V Srbijo se ne sme pošiljati že rabljenega
perila, ne ponočne obleke, ne jestvin; konzerve
pa so dopustne. Samo pri paketih v Anglijo
kakor tudi pri paketih na vojne vjetnike v
Rusijo niso potrebni carinski listi. 5. Avstrijskim
in ogrskim državljanom, v sovražnih deželah
konfiniranim, t. j. le pod posebnim nadzorstvom
civilnih oblasti se nahajajočim, morejo svoji
v Avstriji pošiljati: a) navadna pisma in dopi-
snice ali le v toliko, v kolikor gre za osebe
konfinirane v Franciji (z naselbinami in posestvi),
v Angliji (z naselbinami in posestvi), v Rusiji in
Srbiji; b) denarna pisma (brez povzetja) v ko-
likor se tiče oseb konfiniranih v Franciji (z na-
selbinami in posestvi); c) navadne nakaznice,
v kolikor se tiče dežel navedenih pod a). Naj-
višji dopustni znesek ene nakaznice je 500
frankov; a) zavoji brez povzetja do vštévši 5 kg
(colis postaux) in to spet samo v dežele navede-
ne pod a). Vse te pošiljatve niso proste poštno
pristojbine. 6. Vse te pošiljatve se cenzurirajo.
7. Natančnejša pojasnila je dobiti pri vsakem

poštnem uradu. Predpisov pa se je treba natan-
čno držati, ker drugače je poštna pošiljatve
brezuspesna.

Zaprl so v Celovcu 18 letno, zaradi tatvine
že večkrat predkaznovano Berto S c h w a r z e n-
b a c h e r zaradi žepnih tatvin. V njenem stano-
vanju so našli 11 praznih denaric.

Hrabri župnik. V potok Lieser na Koroš-
kem padel je neki 11 letni deček. Voda ga je
nesla naprej. Slučajno je prišel mimo župnik
Bernard W i e d m a n n iz Baldramsdorfa. Slek
se je takoj in skočil v dečo vodo ter tudi
dečka prinesel na suho. Žal da je bil deček že
mrtev.

Ogrska žetev. K.-B. poroča: Vreme je ugod-
no in vsled tega napredujejo poljska dela lepo.
Žetev žita je večinoma že končana, mlavec tudi
večinoma že izvršena. K o r u z a se je pod vpli-
vom vremena zadnjih tednov precej dobro obne-
sela. Zemlje je bilo nasajene s koruzo 4.356.118
kat. oralov, žetev pa je 47.290.000 met. cen-
tov, za 3 milijone več kakor lansko leto. S
k r o m p i r j e m je bilo nasajenih 1.108.798
oralov. Žetev je prinesla 56.854.000 met. cen-
tov, tudi za 3 milijone več kakor lansko leto.
S l a d o k o r n o p e s o je bilo obdelanih 189.793
kat. oralov. Uspeh znašal bode 25.431.000 met.
centov, torej za 15 milijonov manj kakor lani.
K r m i l n a r e p a, r a p s, z e l e n j a v a, fižol imajo dobro
srednjo žetev, istotako tobak po množini in kako-
vosti. V i n o: Vsled dežja so jagode na mnogih
krajih popokale, tako da bode trgatve že kon-
cem tega meseca pričela. Kakovost ni zadovo-
ljiva, tudi množina je manjša kakor lansko leto,
cena pa raste. K r m i l n e r a s t l i n e dajo
dobro srednjo žetev. Paše so v dobrem stanu in
dajo živini dobro krmo. S a d n a žetev je pod
sredino.

Iz Ljubnega v Savinski dolini se poroča: V
naši občini je nastopil epidemiočno oslovski kašelj.

Ogenj. V Rančah pri Mariboru je pogorela
posestnica Marija N a p a s t. Zgorela ji je ne
samo hiša, nego tudi hlev in gospodarsko po-
slopje, vsi pridelki, vse kmetško orodje, sedem
glav goveje živine in dve svinji. Žena ima 6
otrok, mož je pa v vojni. Škode je požar na
pravil za 17.000 kron, zavarovalnina pa znaša
le 9.600 kron.

Iz Amerike prihajajoča pisma dokazujejo,
da se v Ameriki še vedno razširjajo samo po-
ročila o Avstro-Ogrski, ki prihajajo iz sovražnih
virov in da se jim žalibog tudi verjame. Da ne
zadostuje, boriti se proti tem poročilom potom
amerikanskih časopisov, ni treba nadalje ute-
meljevati, brez ozira na to, da bi velik del a-
merikanskega časopisja resničnih poročil o položaju
v deželah osrednjih sil najbrže ne priobčil. Tem
večji pomen ima torej za podučilo javnega mne-
nja v Ameriki in v nevtralnem inozemstvu sploh
domača zasebna korespondenca, ki se pošilja v
te dežele in čeprav bi se na ta način delalo
počasneje, se more vendar vsled neposrednega
vpliva doseči trajnejše uspehe. Prebivalstvo se
torej pozivlja, da pošilja svojim v inozemstvu in
zlasti v Ameriki bivajočim sorodnikom in znancem
samo resnična poročila o položaju, in sicer
s prošnjo, da se ista kolikor mogoče razširijo.

Celjski regiment odlikovan. Za junaški na-
skok in zavzetje ruskih postojank ob Dajstru
dne 9. avgusta t. l. je bilo 268 m o ž celjskega in-
fanterijskega regimenta št. 87 odlikovanih. 23
vojakov dobilo je veliko srebrno, 68 malo sre-
brno in 106 bronasto hrabrostno medaljo, med-
tem ko se je izrekel 74 možem pohvalno pri-
znanje kornega poveljstva v imenu najvišje služ-
be. Poveljnik regimenta oberst H o s s n e r imel
je poleg razvite regimentске zastave govor, v
katerem je med drugim dejal: „Vojaki! Zvesti
prisegi pod to zastavo ste ugodili dne 9. av-
gusta krasno in vas postavljenim nadam in ste
kot prvi zavzeli ruske postojanke. Ta zmaga
ostaja za večne čase častni dan našega regi-
menta. Kot najlepše plačilo pridobili ste si ob-
čudovanje znancev, priznanje predpostavljenih in
mnogo odlikovanj. Jaz sem na vas ponosen in
sem srečen, da zamorem najhrabrejšim med
hrabrimi z molitvijo „Gospod, varuj in ščiti naš
regiment tudi zanaprej!“ častni znak izročiti.“
Oberst H o s s n e r je potem sam vsem 268 možem
medalje izročil. Čast vrlim domačim junakom!

Pazite na deco! Še ne 4 leta stara po-
sestnikova hčerka Neža F a h r e r v Preiteneggu

letela je na dvorišču z odprtim nožem v roki,
katerega je v kuhinji našla. Nakrat je tako ne-
srečno padla, da se ji je nož v trebuh zadrl in
ji je črevesje ranil. Otroka so odpeljali v bol-
nišnico.

Smrtni padec. Malo slabomni hlapec Va-
lentin D a m o s t a v St. Donatu padel je iz
voza čez neki visoki zid tako nesrečno, da je
mrtev obležal.

Mackensen odlikovan. Naš cesar Franc Jo-
žef I. je podelil zmagovitemu vojskovodji gene-
ralfeldmaršalu pl. Mackensen veliki križ reda
sv. Štefana.

Zračni napad na London je baje vodil grof
Z e p p e l i n sam. Pariški „Temps“ vsaj to po-
roča. Očividci Zeppelinovega napada na London
dne 8. septembra, ki so došli v Filadelfijo, pri-
povedujejo o velikanski škodi, ki so jo napra-
vile bombe. Škoda samo na Broadstreetu znaša
10 milijonov dolarjev. Število mrtvih cenijo na
100 do 150 oseb.

Napad na orožnika. V noči dne 27. septembra
patroliral je vice-stražmojster Franc I s k r a na okr-
cesti pri Sv. Andreju v Leskovcu. Srečal je dva
fanta. Komaj sta bila fanta kakih 100 korakov od
njega, ko sta že pričela kamej na orožnika metati.
Orožnik jima je zaklical „halt“ in ko to ni po-
magalo, je ednostavno nanju pomeril in ustrelil.
Zadel je z enim strelom oba; kroglja je pre-
drta obema fantoma levo stegno, razbila kost
in ju težko ranila. Še isto noč sta bila z vozom
v ptujsko bolnišnico odpeljana. Fanta se ime-
nujeta Martin V i n d i š in Anton A r n u š. O
vzrokih napada na orožnika ni nič znano. Vo-
jaška sodnja bode stvar že preiskala in resnico
na dan spravila. Podivjanost pri nekaterih
fantalinkah v okolici Ptuj je res že velikanska.

Vinska letina. Iz H a l o z se poroča, da bo-
de letos vino pravi izborna kakovosti. Vsled
peronospore in drugih bolezni so nekateri vino-
gradi sicer hudo trpeli, tako, da vina ne bode
ravno veliko. Ali v kvalitativnem oziru bode vino
izborno. Opozarjamo kupce na to dejstvo in ome-
nimoz zlasti, da se sme mošt le do konca
novembra izvažati. Pozneje je vsak vinski izvoz
prepovedan. Kdor hoče torej imenitnega halo-
žana imeti, naj si ga pravočasno preskrbi!

Veliki požar. V gospodarskem posloju po-
sestnika S l a t t m a n n v Tröppolachu na Koro-
škem nastal je ogenj, ki se je grozovito hitro
razširil in je uničil v kratkem času gospodarsko
poslopje, stanovalno hišo, neko drugo poslopje,
vse zaloge žita in krme, življenska sredstva,
obleko, drva in veliko šupo s poljskimi pridelki.
Vžitkarju W a l k e r j u zgorelo je poleg tega
2000 kron papirnatega denarja. Škode je za
18.000 kron.

Deček požigalec. V gospodarskem posloju
Heppenbauer v Löllingu nastal je ogenj, ki je
vpepelil poslopje ter vso žito in krmo peterih
družin, ki so tam stanovale. Ogenj je zanetil
neki 10 letni slabomni deček, ki se je tam z
užigalicami igral.

Grozoviti čin Indijancev. K.-B. poroča. Iz
San Diega v Kaliforniji se poroča, da so v pe-

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič.

Großfürst Nicolai

Prinašamo danes sliko dosedanjega vrhov-
nega poveljnika ruskih armad, velikega kneza
Nikolaj Nikolajevič-a. Kakor znano, ga je car
vsled njegovih neuspehov odpustil. Njegova usoda
je torej izvršena.

tek Yakin-Indijanci pri Torresu v Mehiki vrgli neki železniški vlak iz tira. Zaprli so potem 80 žen in otrok v z mrvo naloženi tovorni voz ter ga zažgali. Le 20 potnikov se je zamoglo rešiti, ostali so vsi zgoreli.

Srbija želi miru. Srbski socialista Dušan Popović, glavni urednik strankinega glasila srbskega, piše, kakor poroča „Berner Tagwacht“ v zasebnem pismu: „Ta vojna je uničila Srbijo. Naša zemlja je opustošena. Prebivalstvo je do dobre polovice ugonobljeno. Vojnimi izgubami so se pridružile žrtve kužnih bolezni, ki so zaradi vladajoče administrativne desorganizacije in birokratske indolence in korupcije grozovite. Najboljšega in najdragocenejšega v Srbiji ni več. Velika Srbija bo brez Srbov, in s tem je rešeno samoočebno nevarno geslo o veliki Srbiji. Dežela je popolnoma izčrpana, prebivalstvo pa obupano. Pojavlja se hrepenenje po miru. Ko je nastopil v skupščini socialist Lapčević za mir in za zvezo balkanskih držav, je molčala vsa zbornica. Socialnodemokratska stranka izraža pravzaprav mnenje in najtoplejšo željo ne le trpečega ljudstva, marveč tudi vladajočih meščanskih krogov, ki so doživeli zaradi svoje šovinistične in rusofilske politike najgrozovitejše razočaranje.

Bojni napljinč Sanatorij **Aflenz**
 Hofacker (Bismarck) Strass 10. Prosekt.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

V korminskem močvirju vzele so v naskoku naše in nemške čete več ruskih postojank. Vjeli smo 4 oficirje in 1000 mož. Dva sovražna letalca bila sta doli sestreljena. V Litavi zavrnilo so c. in kr. čete ruske napade, deloma v ročnem boju. Sovražnik je imel velike izgube.

V tirolskem in koroškem gorovju so Italijani zopet opetovano napadli;

ali bili so kakor vedno povsod odbiti. Boji na Tolminskem trajajo naprej. Pred Mrzlim vrhom umaknil se je sovražnik v svoje stare postojanke. Proti Dolju je opetovano napadel, ali bil je vedno zavrjen. Danes zjutraj pričel je zopet hud artiljerijski ogenj proti Tolminskemu.

Nemško poročilo.

Sovražnik nadaljuje v Champagni svoje napade. Južno ceste Menin-Ypern bila je neka postojanka z 2 angleškima kompanijama v zrak spuščena. Severno gre naš protinapad naprej. Južno od Sv. Marie a Py predrla je neka sovražna brigada našo prednjo postojanko in zadela na naše rezerve, ki so v protinapadu 800 sovražnikov vjeli, ostale pa uničili. Vsi francoski napadi so bili pod težkimi francoskimi napadi odbiti.

Rusi so bili južno Dünaburga v jezerske ožine Wesselov nazaj potisnjeni. Kavaljerijski boji pri Postovu so bili za naše divizije ugodni.

Nagrobni spomeniki!

Slavnemu občinstvu se priporočam z mojo bogato zalogo iz krasnega marmorja, granita itd. izdelanih nagrobnih spomenikov. Izdelujem tudi vsa druga kamnoseška dela.

Spoštovanjem

Franz Koban, kamoosek, Rače-Fram
 (Kranichsfeld-Franheim) 441

Kupim rabljeno železno gonilno kolo

z dvema vrstama konicastih zobov za lesene zobe premer približno 250 m in primerno manjše Kolben-premer 76 cm.

Ponudbe pod: **Franz Schallhammer**, Mühlenbesitzer, Tillimitsch bei Leibnitz. 440

Jaz kupim sesekani špeh;

ponudbe prosim v moji trgovini pri mostu Wagplatz ali Florianiplatz Brüder Slawitsch, Pettau. 489

Krave za molzo.

V ptujskem ljudskem vrtu (Volksgarten) nabavajo se dve lepi kravi za molzo in ena plemenska telica, ki so last olupševalnega društva v Ptaju, so na prodaj. Vpraša se pri g. Ignaz Roßmann v Ptaju, Untere Draugasse 2. 487

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, sprejme se v trgovini z mešanim blagom **Vitus Mory**, Pliberek (Bleiberg) na Koroškem. 426

Krepki

mlinarski učenec

se takoj sprejme v umetnem mlinu **Ant. Grundner**, Poličane. Oskrba v hiši. Istotako se sprejme deček za 427 **stražo.**

Učenec

se sprejme pri **Matthias Hočevar**, Schlossermester, Raßgornitz, Pettau.

Sprejme se vdova

ali ločena od moža ali starejšo dekle k priletnem samostalnemu možu za gospodinjstvo; par sto kron za izvrševanje obrti se želi. Naslov: **F. K.**, Poberschstrasse, **Marburg**, Kleidermacher. 488

Proda se **oslovski kumet in gešir**

Vprašanja na upravo „**Stajerca**.“ 428

Dekla

za malo posestvo v bližini Maribora se takoj proti dobri plači in oskrbi sprejme.

Naslov: **Zaff**, Pobrež pri Mariboru. 416

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornic.

C. in k. vojaško preskrbovalno skladišče v Mariboru.

Št. 11815

Nakup drv.

Aviso

C. in k. vojaško preskrbovalno skladišče (k. und k. Militär-Verpflegungsmagazin) v Mariboru kupi večjo množino trdih in mehkih

drv za kurjavo

Ponudbe je pod navedbo cene za en kubični meter od vagona nakladne postaje in pri navedbi vrste oferiranega lesa takoj zgorajšnjemu skladišču predložiti.

Maribor, 23. septembra 1915.

Od upravne komisije

k. u. k. Militärverpflegungsmagazin, v Mariboru.

Mestna hranilnica v Ptuju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da v namene temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski trsni kulturi in v obratu sadno-drevesne šole ter v napravi sadnih vrtov in ravnanju z njimi tudi leta 1916, priredi po en stalni viničarski tečaj in sicer na

1. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;
2. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.

Ti tečaji pričenjajo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom.

V Silberbergu se bode 26, v Mariboru 14 posestniških in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobivajo na imenovanem zavodu prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za predelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženec spričevalo o svoji porabljenosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev morajo prosilci svoje koleka proste prošnje najkasneje 10. januarja 1916 deželnemu odboru odposlati.

V tej prošnji je izrecno opomniti, v katero preje imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti. Prošnjam je dodati:

1. dokazilo o končanem 15. letu življenja;
2. npravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;
3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na nobeni nalezljivi bolezni;
4. odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodejo od 15. februarja do 1. decembra 1916 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izobrazbe se tikajočim naročilom deželnih strokovnih organov pokorili.

Gradec, septembra 1915.

Od štaj. deželnega odbora.

Edmund grof Attems l. r.

Somišljeniki! Prijatelji! Čitajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika kmetijskega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

4¹/₂ 0/0

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shranitev.

Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobnost za darila.

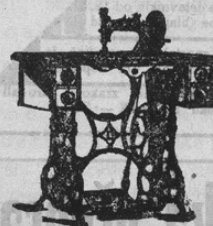
Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Brata Slawitsch v Ptuj

Prilagodena izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

- Singer A rečna mašina K 50--
- Singer A K 60-- 70--
- Dürkopp-Singer K 70-- 90--
- Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 180--
- Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140--
- Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160--

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160--180--
 Dürkopp-Zylinder-Matik za krojače K 160--180--
 Singer A K 120--
 Singer C za krojače in šivilje K 160--
 Rewe C za krojače in šivilje K 90--
 Peli (Bestandteile) za vankovrstne stroje Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
 Prosimo, da se naj vsak ravnajo do nas obrne, ker solidnosti in le tistim znana, kateri imajo ugodne ed nsa.
 Cenik brezplačno.

Armada ura z napestnikom.

Nikel, jeklo,

srebro in
zlato

Velikost
kakor slika

odprta ali
dvoj. mantelj

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika K 10—
Z radium-svetilnikom, velikost kakor slika K 15—
Z dvojnimi manteljem (šipa se ne zdobi K 20—
radium K 30—
Original Omega K 40—
Omega-radium K 60—
Zgorajšna ura z napestnikom, nekaj večja K 8—
Ista, elegantna plošča K 8—
Z radium-svetilnikom, I. kakovost K 10—
Zepne budilnice z ali brez jermena K 15—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost K 24—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom K 5—
Vojna budilnica kanone K 5—, bobnar K 6—
3 leta garancije. Razpošiljatev po vpošiljanju svote s 50 h
za poštino tudi na bojišče po
I. eksportni hiši za armade in voje ure
Max Böhnell, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.
Originalni fabrični cenik zastoj. 261

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptujju zraven kralnice in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.
Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
tako razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

162

**službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptujju**

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zla-
tega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov,
usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za do-
macijo in toaletu, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
e. in kr. dvorni liferant, BRUX št. 731 (češko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5—. Srebrne ure K 8-40, nikel-
budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvonomoma K 4—
Razpošiljatev proti povzetju. Brez risike! Izmenjava dovoljena
ali denar nazaj. 89

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptujju.

Čas za kopaње: ob delavnikih od 12.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali
„Brausebad“ z rjuho K — 70

Dva kovaška učenca

se takoj sprejmeta pri

425

Vinz. Tamm, kovaški mojster in izdelovalec vozov v Ptujju.

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor
škrlatica, piščki, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo.
Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro
razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago.
Po preizkusih je v sedanosti najbolje razkuževalno sredstvo v
zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divestea, Vas, Pfeiffer,
Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsaki le-
karni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vi-
narjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsa-
kega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za uni-
vanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalhalno milo za toaletu, ki vsebuje
1 odstotek Lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko
rabi tudi pri najobčutljivejši koži kakor tudi za otroke in dojenčke.
Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh.
Zadostuje le en postus in Vi bodete vedno rabili le to izvrstno
milo, ki je le navidežno drago, v porabi pa je jako ekonomično,
ker en kos za dolgo časa zadostuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev.
„Pf. Iferminz-Lysoform“ je dobro učinkujoča, antiseptična
ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe
obelj in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nahodu v grlu, pri kašlju,
pri kataru, za grgljanje po zdravniških predpisih. Na čašo vode
zadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono
in 80 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo
knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und
Desinfektion) pošlje na zahtevo zastoj in poštino prosto: Che-
miker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Pe-
traschgasse 4. 836

Št. 28004

II. 2766.

Razglas.

Tečaj za pletenje košar na
deželni viničarski šoli v Sil-
berbergu pri Leibnitzu.

Da se znanje naprave navadnega,
v gospodarstvu, zlasti v sadjarstvu in
vinogradništvu potrebnega košarskega
blaga v celi deželi razširi in vdomači,
ter da se kmetijskim delavcem za
zimski čas dela in zaslužka preskrbi,
sklenil je deželni odbor, da obdrži na
imenovanem zavodu v zimskih mese-
cih, i. s. v času od 1. decembra 1915 pa
do 15. februarja 1916

tečaj za pletenje košar

(Korbflechtkurs)

za 12 udeležnikov.

Udeležniki dobijo na zavodu prosti
poduk in stanovanje ter imajo le za
hrano, ki jo tudi zavod preskrbi, na
mesec 24 kron plačati.

Naznanilo se ima izvršiti do 15. no-
vembra t. l. pri štajerskem deželnemu
odboru potom občin, okrajnih zastopov
ali kmetijskih filijalk.

Sprejmejo se le prosilci, ki so na
štajersko pristojni in najmanje 15 let
stari. Prošnji za sprejem je priložiti
krstni in domovinski list, npravnostno
spricevalo in izjavo prosilca, oziroma
njegovih starišev ali korporacij (okraj-
nih zastopov, občin, filijalk) glede pla-
čila stroškovnega doneska. 434

Gradec, meseca septembra 1915.

Od štaj. deželnega odbora.

Učenec

z dobrimi spricevali se takoj sprejme v trgovini spo-
rijskega blaga

Machalka & Korsche, Ptuj.

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovu kn
Ria-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cen
1 posodic v garancijskim pismom K 1—, 3 posodic K 2—
6 posodic K 4-50 Kemyen, Kasehau (Kassa) I. pošni predal 122
Ogrsko. 346

Hiša

z gospodarskimi poslopiji

primerna za gostilno ali trgovino, tik okrajne
ceste in železniške postaje, z dvema oraloma
dвориšča, vrta, polja in travnika,

da se v najem

s 1. aprilom 1916, oz. s 1. oktobrom 1915. Vel
pove graščinsko okrbništvo Poznanovec, pošni
Zlatar, Hrvatsko.

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame zejo, zamore vsako
z malimi troški sam napraviti. V zalogi so:
ananas, jabolka, grenadine, maline, muckat-
bruske, pfefermenc, pomorance, waldmeister,
višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pi-
jača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa
vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z na-
tančnim navodilom stanejo 4 K 80 h franko po povzetju. Na
5 takih porcij dajem 1 porcijo zastoj. Za ekonomije, tovarne,
večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker
to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmo-
nosti. 316

Johann Grolsch, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Ježice (Knoppenn)

422

kupi v vsaki množini

Alex. Rosenberg, Gradec, Elisabethnergasse 6.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti
slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K
— Tekočina za prša in pijuče, stekl. 1-20 K proti kašlju,
težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.
— Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude
in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.
— Bleiburški živinski prašek à 1-20 K. Prašek proti
odvajanju krvi v živalski vodi à K 1-60 — Izvirni strup
za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčškem. 49

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz-
datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12—
franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši
čaj K 2-40, 50 komadov različnih lepih razgledni-
samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in
čaja Tiszabogdan 490.

Mladiči!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in
domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strel-
cev v Ptujju, rotovž, I. nadstr.